

พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537

1. ในกรณีที่ผู้รับเหมาช่วงไม่จ่ายเงินทดแทน เงินสมทบ หรือเงินเพิ่ม ให้ผู้รับเหมาช่วงในลำดับถัดขึ้นไปตลอดสายจนถึงผู้รับเหมาชั้นต้นร่วมกันรับผิดชอบจ่ายเงินดังกล่าว เมื่อจ่ายแล้วมีสิทธิไปไล่เบี้ยคืนกับผู้รับเหมาช่วงอื่นๆตามสายลงไป
2. ถ้าสถานประกอบกิจการว่าจ้างให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดรับผิดชอบควบคุมการทำงานและจ่ายค่าจ้างให้ลูกจ้างเอง ถ้าผู้รับเหมาค่าแรงดังกล่าวไม่จ่ายเงินทดแทน เงินสมทบ หรือเงินเพิ่ม ให้ผู้ประกอบกิจการรับผิดชอบในการจ่ายเงินดังกล่าวแล้วไปไล่เบี้ยคืนกับผู้รับเหมาค่าแรง
3. หากผู้มีหน้าที่จ่ายเงินหรือแจ้งรายการต่างๆตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้อยู่ในประเทศหรือมีเหตุจำเป็นจนไม่สามารถจะปฏิบัติตามกำหนดเวลาดังกล่าวได้ อาจมีการขยายเวลาออกไปอีกได้ตามความจำเป็น
4. หากลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยต้องจัดให้ลูกจ้างได้รับการรักษาพยาบาลและจ่ายค่ารักษาพยาบาลตามจริงแต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีที่ลูกจ้างต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพให้นายจ้างจ่ายค่าฟื้นฟูตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง
5. หากลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยจนถึงแก่ความตายหรือสูญหาย ให้นายจ้างจ่ายค่าทำศพแก่ผู้จัดการศพเป็นจำนวน 100 เท่าของอัตราสูงสุดของค่าจ้างขั้นต่ำรายวัน หากไม่มีผู้จัดการศพให้นายจ้างจัดการศพไปพลางก่อน แต่ห้ามใช้เงินค่าทำศพเกิน 1 ใน 3 ของค่าทำศพ แต่ถ้าครบกำหนด 72 ชั่วโมงแล้วยังไม่มีผู้มาขอจัดการศพ ให้นายจ้างจัดการศพตามประเพณีทางศาสนาของลูกจ้างโดยคำนึงถึงฐานะทางสังคมของลูกจ้าง ในกรณีนี้สามารถใช้เงินค่าทำศพส่วนที่เหลือได้
6. เมื่อลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยซึ่งไม่สามารถทำงานติดต่อกันได้เกิน 3 วัน ไม่ว่าจะสูญเสียอวัยวะด้วยหรือไม่ก็ตาม ให้นายจ้างจ่ายเงินทดแทนร้อยละ 60 ของค่าจ้างรายเดือน ตลอดเวลาที่ลูกจ้างไม่สามารถทำงานได้แต่ต้องไม่เกิน 1 ปี
7. เมื่อลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยซึ่งเป็นเหตุให้สูญเสียอวัยวะบางส่วน ให้นายจ้างจ่ายเงินทดแทนร้อยละ 60 ของค่าจ้างรายเดือนตามประเภทของการสูญเสียอวัยวะและตามระยะเวลาที่ต้องจ่ายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกิน 10 ปี
8. เมื่อลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยซึ่งเป็นเหตุให้ทุพพลภาพ ให้นายจ้างจ่ายเงินทดแทนร้อยละ 60 ของค่าจ้างรายเดือน ตามประเภทของการทุพพลภาพและตามระยะเวลาที่ต้องจ่ายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกิน 15 ปี
9. เมื่อลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยซึ่งเป็นเหตุให้ถึงแก่ความตาย หรือสูญหาย ให้นายจ้างจ่ายเงินทดแทนร้อยละ 60 ของค่าจ้างรายเดือน โดยมีกำหนดเวลา 8 ปี

10. การคิดค่าทดแทนของการสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสียสมรรถภาพไปบางส่วนให้เทียบอัตราส่วนร้อยละจากจำนวนระยะเวลาที่กำหนดไว้ โดยค่าทดแทนต้องไม่ต่ำกว่าค่าทดแทนรายเดือนต่ำสุดและไม่มากกว่าค่าทดแทนรายเดือนสูงสุด

11. ในกรณีที่นายจ้างจ่ายค่าทดแทนกรณีที่ลูกจ้างสูญเสียอวัยวะหรือทุพพลภาพ ต่อมาภายหลังลูกจ้างถึงแก่ความตายในขณะที่ยังได้รับค่าทดแทนไม่ครบกำหนด ให้นายจ้างจ่ายค่าทดแทนให้แก่ผู้มีสิทธิต่อไปจนครบเวลาตามสิทธิแต่ต้องไม่เกิน 8 ปี

12. ผู้มีสิทธิที่จะได้รับเงินทดแทนเมื่อลูกจ้างถึงแก่ความตาย มีดังนี้

- บิดามารดา
- สามีหรือภรรยา
- บุตรที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี หรือบุตรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่ศึกษาอยู่ในระดับไม่สูงกว่าปริญญาตรี
- บุตรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่ทุพพลภาพหรือจิตฟั่นเฟือน
- บุตรที่เกิดภายใน 310 วัน นับแต่ลูกจ้างถึงแก่ความตายหรือสูญหาย

ในกรณีที่ไม่มีบุคคลตามข้างต้น ให้จ่ายเงินทดแทนแก่ผู้ซึ่งอยู่ในอุปการะของลูกจ้างที่ได้รับความเดือดร้อนเพราะขาดการอุปการะจากลูกจ้าง

13. ผู้มีสิทธิจะได้รับส่วนแบ่งในเงินทดแทนเท่ากัน หากมีผู้มีสิทธิคนใดไม่มีคุณสมบัติการได้รับสิทธิอีกต่อไป เช่น ผู้มีสิทธิถึงแก่ความตาย สามีหรือภรรยาสมรสใหม่ บุตรมีอายุเกิน 18 ปี และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ให้นำเงินทดแทนส่วนนั้นมาเฉลี่ยให้แก่ผู้มีสิทธิคนอื่นๆ

14. นายจ้างไม่ต้องจ่ายค่าทดแทนในกรณีที่ลูกจ้างเสพลีงเสพลิตหรือของมีนเมา หรือจงใจทำให้ประสบอันตราย

15. ห้ามนายจ้างหักค่าทดแทนเพื่อการใดๆ

16. ในการจ่ายค่าทดแทนอาจตกลงกันจ่ายเต็มจำนวนในคราวเดียวหรือเป็นระยะเวลาอย่างอื่นก็ได้

17. ในกรณีที่นายจ้างมีหน้าที่ต้องจ่ายเงินสมทบให้สำนักงานจ่ายเงินทดแทน แต่นายจ้างได้สำรองจ่ายไปก่อน และพนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งให้ลูกจ้างมีสิทธิได้รับเงินทดแทน ให้นายจ้างติดต่อขอรับเงินคืนจากสำนักงานได้

18. ในกรณีที่นายจ้างไม่มีหน้าที่ต้องจ่ายเงินสมทบแต่ได้สำรองจ่ายไปก่อน ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งให้นายจ้างจ่ายเงินทดแทนแก่ลูกจ้าง สามารถนำจำนวนเงินที่ได้สำรองจ่ายไปก่อนมาหักกับจำนวนเงินที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งได้

19. นายจ้างที่มีหน้าที่ต้องจ่ายเงินสมทบต้องยื่นแบบลงทะเบียนจ่ายเงินสมทบและแบบรายการแสดงรายชื่อลูกจ้าง และจ่ายเงินสมทบภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ต้องจ่ายเงินสมทบ

20. การกำหนดอัตราเงินสมทบจะคำนึงถึงสถิติการประสบอันตราย ประเภทกิจการ ภาวะของกองทุน และจำนวนเงินของกองทุนที่มีอยู่ การลดหรือเพิ่มอัตราเงินสมทบจะพิจารณาตามอัตราการสูญเสียของนายจ้างในรอบ 3 ปีปฏิทิน
21. ถ้าไม่จ่ายเงินสมทบภายในเวลาที่กำหนดหรือจ่ายไม่ครบกำหนด ให้เสียเพิ่มอีกร้อยละ 3 ต่อเดือน
22. การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของนายจ้างที่ไม่จ่ายเงินสมทบหรือจ่ายไม่ครบจะกระทำไม่ได้เมื่อได้ส่งค่าเดือนเป็นหนังสือไม่น้อยกว่า 30 วัน ถ้ามีเงินเหลือให้คืนแก่นายจ้างทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ถ้านายจ้างไม่มาขอรับคืนภายใน 5 ปี ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน
23. เมื่อลูกจ้างประสบอันตราย เจ็บป่วย หรือสูญหาย ให้นายจ้างแจ้งต่อสำนักงานแห่งท้องที่ภายใน 15 วัน
24. เมื่อลูกจ้างประสบอันตราย เจ็บป่วย หรือสูญหาย ให้ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอรับเงินทดแทนต่อสำนักงานแห่งท้องที่ภายใน 180 วัน โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องกำหนดจำนวนเงินทดแทนและระยะเวลาที่ต้องจ่าย และสั่งให้นายจ้างจ่ายเงินทดแทนแก่ลูกจ้างหรือผู้มีสิทธิภายใน 7 วัน
25. ถ้าภายหลังปรากฏว่าการเจ็บป่วยของลูกจ้างเปลี่ยนแปลงไปอันเป็นเหตุให้การจ่ายเงินทดแทนเปลี่ยนแปลงไป ให้นักงานเจ้าหน้าที่ออกคำสั่งการจ่ายเงินใหม่ได้โดยมีผลต่อการจ่ายเงินทดแทนในคราวต่อไป
26. หากการเจ็บป่วยเกิดขึ้นภายหลังการสิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง ให้ลูกจ้างยื่นคำร้องขอรับเงินทดแทนต่อสำนักงานได้ภายใน 2 ปี นับแต่วันที่ทราบการเจ็บป่วย
27. หากนายจ้าง ลูกจ้าง หรือผู้มีสิทธิไม่พอใจในคำสั่งการประเมินเงินสมทบ มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการภายใน 30 วัน เว้นแต่เป็นคำสั่งการยึดหรืออายัดทรัพย์สินนายจ้างที่ไม่จ่ายเงินสมทบหรือจ่ายไม่ครบ
28. หากผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ มีสิทธินำคดีไปสู่ศาลแรงงานภายใน 30 วัน หากผู้ที่น่าคดีไปสู่ศาลแรงงานเป็นผู้ที่ต้องจ่ายเงินทดแทนต้องวางเงินต่อศาลตามจำนวนที่กำหนดให้จ่าย

ผู้สรุป

นายธนวัฒน์ แยมดี
นักวิชาการความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม
ศูนย์เทคโนโลยีความปลอดภัย อาชีวอนามัย
และสิ่งแวดล้อม

